

ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในมุมมองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี The Image of Khon Kaen University under the Undergraduate View

วิชуда ไชยสีวามงคล*, สุพรรณณี อึ้งปัญสัตตวงศ์, อำนวย มณีศรีวงศ์กุล, รังสรรค์ เนียมสนิท, ปราโมทย์
ครองยุทธ, ยุภาพร ตงประสิทธิ์, วุฒิชัย ศรีโตดาพล และกุลยา พัฒนากุล

Wichuda Chaisiwamongkol*, Supunnee Ungpansattawong, Amnuay Maneesriwongul, Rungson
Naimsanit, Pramote Krongyuth, Yuparporn Tongprasit, Wuttichai Srisodaphol and Kulaya
Pattanakul

ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*Correspondent author: wichuda@kku.ac.th

Received April 20, 2011

Accepted June 23, 2011

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในมุมมองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตัวอย่างที่สำรวจมีทั้งสิ้น 380 คน จากนักศึกษา 18 คณะแบ่งเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์รวม 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) ด้านสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน 3) ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการ ที่มีคุณภาพ 4) ด้านการบริหารจัดการที่ดี 5) ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ 6) ด้านพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และความรับผิดชอบต่อสังคม และ 7) ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้วยข้อถามทั้งสิ้น 40 ข้อ แต่ละข้อมีค่าคะแนนเต็ม 10 พบว่าภาพรวมโดยไม่มีการจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ มีค่าเป็น 7.57 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดีมาก (B+) ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่สูงที่สุดคือ ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการที่มีคุณภาพมีค่าเป็น 7.90 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดีมาก (B+) ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่ต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติมีค่าเป็น 6.83 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดี (B) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ในทุกๆ ด้าน

Abstract

The objective of this research was to survey the image of Khon Kaen University image under the undergraduate view. Studied samples consisted of 380 undergraduate students from 18 faculties. They were classified into 3 strata based on their fields of study; health sciences, science and technology, and humanities and social sciences groups. The surveys

covered seven attitudes; 1) vision and mission 2) leading university in the ASEAN 3) learning-based, research-based and quality-based university 4) good management 5) personnel or staff 6) community and nation development, and social responsibility and 7) communications and Public Relations with a total of 40 questionnaires and each with 10 scores. For all groups, average score about attitudes of images was 7.57 (B+) as a very good level. The highest average scores of the attitude was learning-based, research-based and quality-based university with 7.90 (B+) as a very good level. The lowest average scores of the attitude were Personnel or Staff with 6.83 as a good level (B). On the average score by group of the health sciences had lower average score than others in all items.

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Keywords: image, Khon Kaen University

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น นับว่าเป็นผลกระทบที่สำคัญต่อการดำรงอยู่และการเจริญเติบโตขององค์กรต่างๆ ซึ่งต้องปรับตัวให้ทัน ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาใช้เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรมตามหน้าที่ทางธุรกิจ เช่น การเงิน การตลาด การดำเนินงาน และทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีการนำมาใช้ประกอบการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ (strategic operations) เพื่อพัฒนาและธำรงรักษาความสามารถในการแข่งขัน (competitive ability) ขององค์กร การประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกัน (harmony) เพื่อให้ภาพลักษณ์ขององค์กรดูดี ในความรู้สึกของลูกค้าหรือคู่ค้าที่เกี่ยวข้องกัน

จากการสำรวจภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ได้ศึกษาเฉพาะกรณี 19 โรงเรียนในชุมชนใกล้เคียงจำนวน 619 คน เพื่อประเมินผลการประชาสัมพันธ์การสื่อสารข่าวสารต่างๆ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย พบว่าภาพลักษณ์ของวิสัยทัศน์ข้อแรกมีความโดดเด่นมากที่สุด (1) ส่วนการศึกษา

ภาพลักษณ์ปัจจุบันของ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด จากกลุ่มผู้ใช้บริการ ซึ่งพบว่าภาพลักษณ์ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (2) สำหรับการศึกษาภาพลักษณ์ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นในมุมมองของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ ด้วยแบบสอบถาม 350 ชุด พบว่าภาพรวมโดยไม่มีกรจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาจากคะแนนเต็ม 10 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์คิดเป็น 7.81 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดีมาก (B+) ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่สูงที่สุดคือ ด้านความคิดเห็นด้านการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้มีค่าเป็น 8.12 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดีมาก (B+) ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่ต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ มีค่าเป็น 7.00 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดี (B) (3)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การลงมือก่อสร้างเริ่มขึ้นในปี 2507 โดยมีมติจัดตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูง ด้านวิศวกรรมศาสตร์และเกษตรศาสตร์ขึ้นที่บ้านสีฐาน จังหวัดขอนแก่น มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตราพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25

มกราคม 2509 ซึ่งถือเป็นวันสถาปนาของมหาวิทยาลัย ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 5,800 ไร่ โดยมีการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน วิจัยและบริการวิชาการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การนำของผู้บริหารมาหลายสมัย จนกระทั่งปัจจุบันเพื่อให้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในแนวหน้าขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งเอเชีย

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในจิตใจของนักศึกษาปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร ซึ่งคาดว่าภาพลักษณ์เหล่านี้ น่าจะมีผลต่อความเชื่อมั่นต่อมหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่มากนัก ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับผู้บริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้นำไปใช้ในการปรับปรุง หรือหากกลยุทธ์บริหารและพัฒนาองค์กรต่อไป

โดยงานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติที่นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. วิธีการวิจัย

สำหรับประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ที่ลงทะเบียนเรียน ในปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งสิ้น 24,512 คน โดยในการสุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้จัดคณะต่างๆ ทั้งสิ้น 18 คณะ ออกเป็น 3 ชั้นภูมิ ได้แก่

- 1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 380 คน ภายใต้การกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 โดยมีแผนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ชั้นภูมิ	จำนวน ประชากร	จำนวน ตัวอย่าง
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	4,551	70
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	8,942	139
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11,019	171
รวม	24,512	380

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งวัดทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ด้านสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน
3. ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการที่มีคุณภาพ
4. ด้านการบริหารจัดการที่ดี
5. ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ
6. ด้านพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และความรับผิดชอบต่อสังคม
7. ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เช่น หลักสูตร วิจัย และบริการวิชาการ เป็นต้น

ข้อถามทั้งหมด 40 ข้อ แต่ละข้อมีค่าคะแนนเต็ม 10 จากการทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.98 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้งานได้

สำหรับการแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยของภาพลักษณ์แต่ละด้าน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายคล้ายการตัดเกรด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ความหมาย		ช่วงคะแนน		
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	8.76	ถึง	10.00
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	7.51	ถึง	8.75
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	6.26	ถึง	7.50
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	5.01	ถึง	6.25
C	ผลการประเมินพอใช้ (Fair)	3.76	ถึง	5.00
D+	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	2.51	ถึง	3.75
D	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก (Very Poor)	1.26	ถึง	2.50
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	1.00	ถึง	1.25

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทำวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติพรรณนา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาทั้ง 3 กลุ่ม และสถิติอนุมานได้แก่ ANOVA และ Multiple comparison test ด้วย

ตารางที่ 1. จำนวนหน่วยตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ชั้นปี และเพศ

กลุ่มสาขาวิชา	ชั้นปี 1		ชั้นปี 2		ชั้นปี 3		ชั้นปี 4 ขึ้นไป		รวม		รวม		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	n	%	
วิทยาศาสตร์	6	9	10	9	5	11	7	13	28	42	70	18.57	
สุขภาพ													
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	8	28	13	23	14	26	15	12	50	89	139	36.87	
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	16	28	17	23	8	32	17	27	58	110	168	44.56	
รวม	n	30	65	40	55	27	69	39	52	136	241	377	100
	%	7.96	17.24	10.61	14.59	7.16	18.30	10.34	13.79	36.07	63.93		
รวมชั้นปี	n	95		95		96		91		377		Missing 3 ค่า	
	%	25.20		25.20		25.46		24.14		100.00			

วิธี Bonferroni โดยจะทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของ ANOVA ก่อน

3. ผลการวิจัยและอภิปราย

3.1 ลักษณะพื้นฐานของตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 380 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงร้อยละ 63.93 ตามรายละเอียดในตารางที่ 1 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ คือ 7,854.90 บาทต่อเดือน กลุ่มที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จะมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยสูงกว่าอาชีพอื่นๆ คือ 6,653.33 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ผู้ปกครอง (บิดา-มารดา เป็นผู้ส่งเสียหลัก) มีอาชีพเกษตรกรพบว่า มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 15,000.00 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่าอาชีพอื่นๆ ดังในตารางที่ 2

3.2 ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 3 และรูปที่ 1 เมื่อพิจารณาในภาพรวมโดยไม่มีการจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์มีค่าเป็น 7.57 คะแนน จัดอยู่ในขั้นดีมาก (B+) ซึ่งทัศนคติด้านแหล่งการเรียนรู้แหล่งวิจัยและวิชาการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 7.90 คะแนน จัดอยู่ในขั้นดีมาก (B+)

ตารางที่ 2. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และ GPAX ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง และกลุ่มสาขาวิชา

อาชีพของผู้ปกครอง	1 วิทยาศาสตร์สุขภาพ		2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		รวม	
	รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน	GPAX	รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน	GPAX	รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน	GPAX	รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน	GPAX
1. รับราชการ	7,409.09	3.31	6,380.00	3.08	5,624.00	3.18	6,223.71	3.19
2. รัฐวิสาหกิจ	4,500.00	3.61	8,000.00	3.24	4,400.00	3.13	5,033.33	3.24
3. บริษัทเอกชน	8,625.00	3.16	5,000.00	2.87	4,333.33	3.52	6,136.36	3.16
4. เกษตรกร	15,000.00	3.32	4,779.33	2.87	5,083.93	3.39	5,061.28	3.09
5. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	7,977.78	3.32	5,466.67	2.54	6,429.63	3.08	6,653.33	3.02
6. พ่อบ้าน/แม่บ้าน	10,000.00	3.21	5,000.00	2.43	5,750.00	3.35	6,000.00	3.10
7. อื่นๆ	5,250.00	3.55	4,666.67	3.06	4,600.00	3.28	4,750.00	3.27
ค่าเฉลี่ย	7,854.90	3.32	5,213.89	2.88	5,484.46	3.26	5,751.54	3.12

ตารางที่ 3. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ภาพลักษณ์	วิทยาศาสตร์สุขภาพ		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		เฉลี่ยรวม		
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	
1 ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจของ KKU	7.21	1.47	7.83	1.25	8.02	1.29	7.80	B+	1.34
2 ด้านสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน	6.88	1.41	7.62	1.25	7.66	1.31	7.50	B	1.34
3 ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการ ที่มีคุณภาพ	7.38	1.13	8.06	1.09	7.97	1.25	7.90	B+	1.19
4 ด้านการบริหารจัดการที่ดี	6.82	1.38	7.52	1.21	7.62	1.27	7.44	B	1.30
5 ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ	6.62	1.04	6.88	1.18	6.88	1.01	6.83	B	1.09
6 ด้านพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และ ความรับผิดชอบต่อสังคม	7.19	1.36	8.01	1.19	7.95	1.32	7.84	B+	1.31
7 ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เช่น หลักสูตร วิจัย และบริการวิชาการ เป็นต้น	6.99	1.34	7.94	1.14	7.82	1.30	7.71	B+	1.29
เฉลี่ยโดยรวม	7.01	1.31	7.70	1.19	7.70	1.25	7.57	B+	1.27

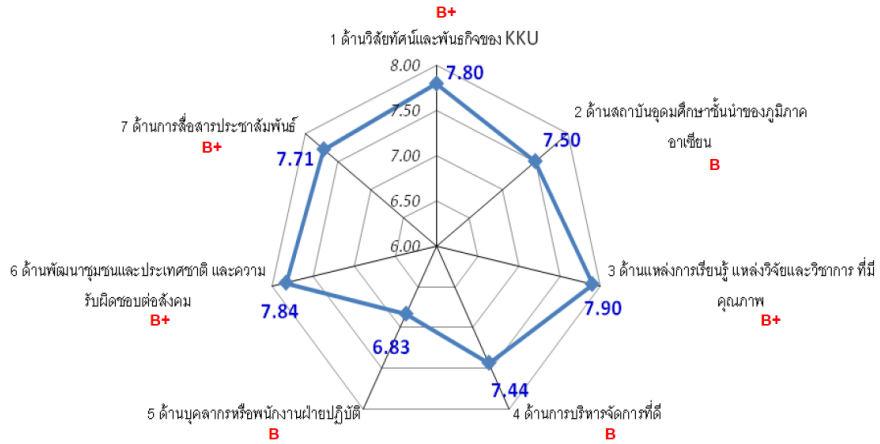
ส่วนด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่ำกว่าด้านอื่นๆ มีค่าเป็น 6.83 คะแนน จัดอยู่ในขั้นดี (B) เมื่อพิจารณาต่อในรูปที่ 2 จะเห็นว่าทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา มีความเห็นในเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกันคือ มีค่าเฉลี่ยของด้านดังกล่าวต่ำกว่าด้านอื่นๆ เมื่อ

พิจารณาลงในรายละเอียดตามรูปที่ 7 จะพบว่า ประเด็นเรื่องพนักงานมีความรู้ความสามารถเหมาะสมในหน้าที่นั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำทั้ง 3 กลุ่มสาขา โดยค่าคะแนนเฉลี่ยจัดอยู่ในขั้นพอใช้ (C)

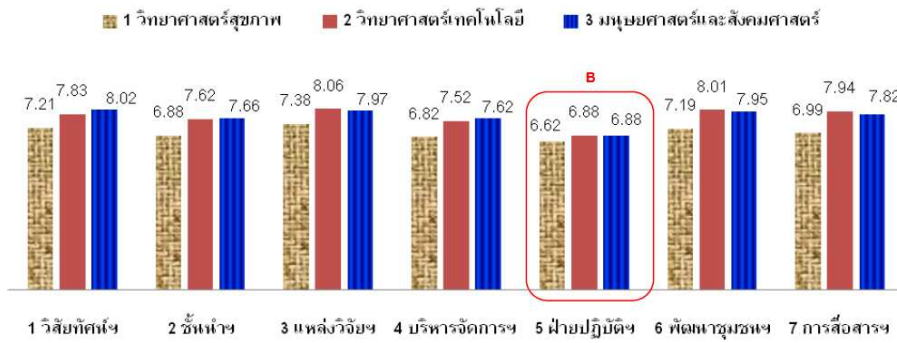
ส่วนด้านการบริหารจัดการที่ดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติโดยรวมต่ำเป็นอันดับรองลงมา

ค่าคะแนนคือ 7.44 คะแนน จัดอยู่ในขั้นดี (B) เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดตามรูปที่ 6 จะพบว่า ประเด็นคณะผู้บริหารดำเนินการอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้นั้น ทั้ง 3 กลุ่มสาขา

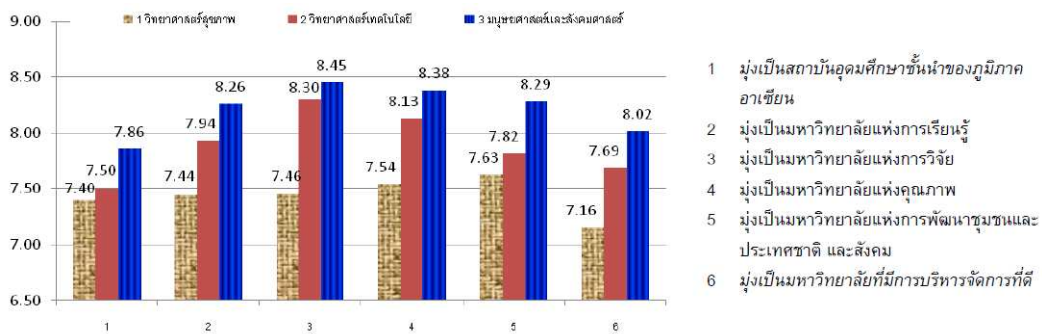
มีค่าคะแนนเฉลี่ยของด้านดังกล่าวต่ำกว่าประเด็นอื่น โดยค่าคะแนนเฉลี่ยจัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นดีถึงดีมาก (B ถึง B+) สำหรับรายละเอียดในด้านอื่นๆ แสดงไว้ในตารางที่ 3 และรูปที่ 1 ถึง 9

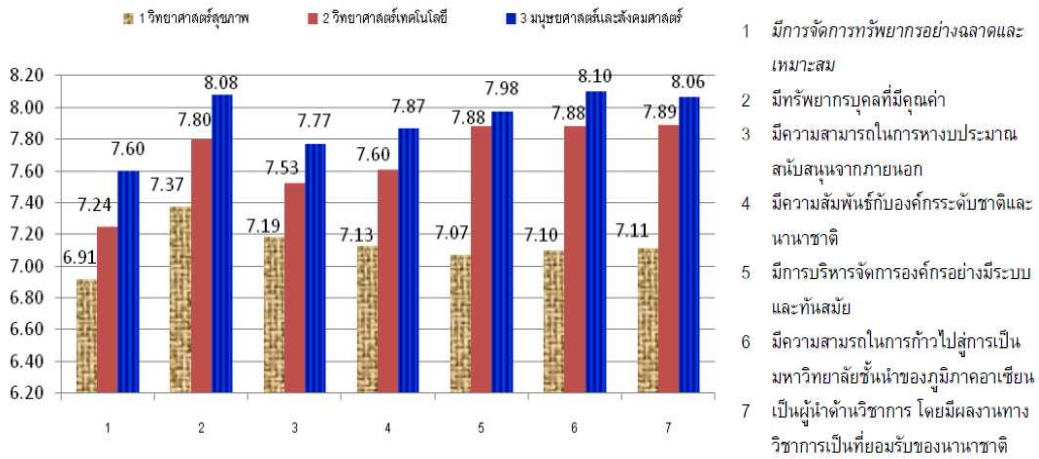
รูปที่ 1. แผนภูมิเรดาร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ แต่ละด้าน

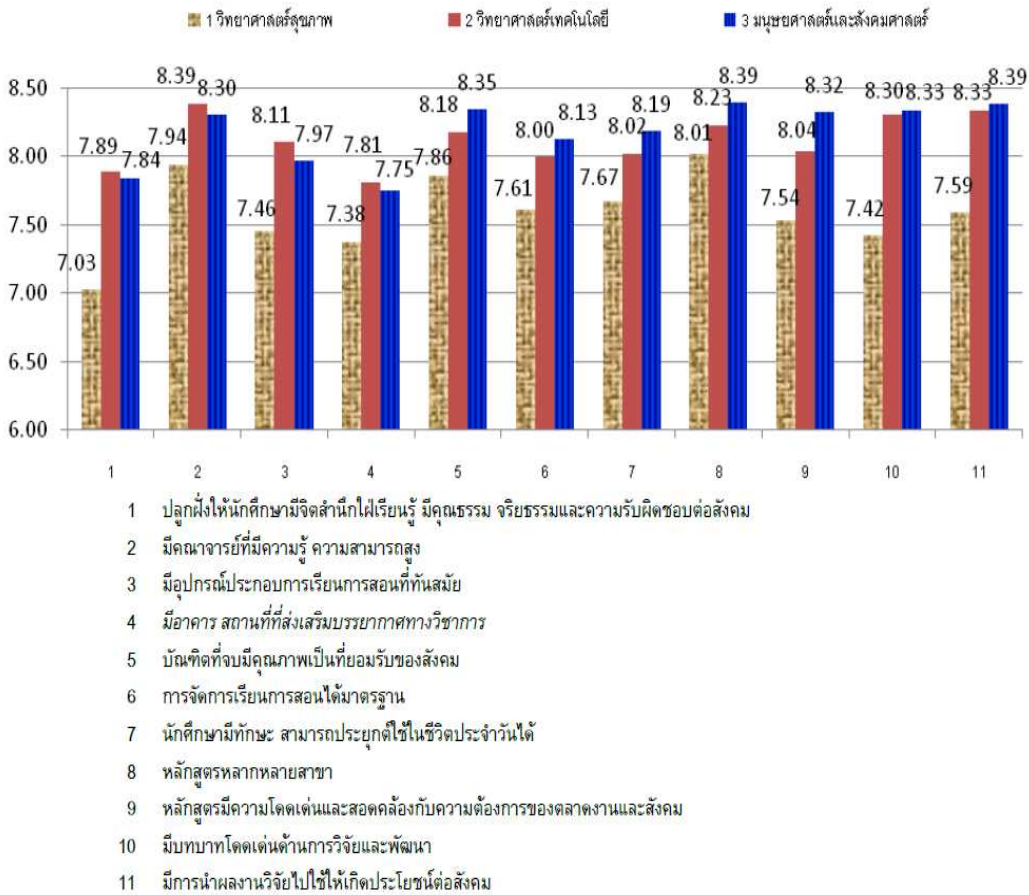
รูปที่ 2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

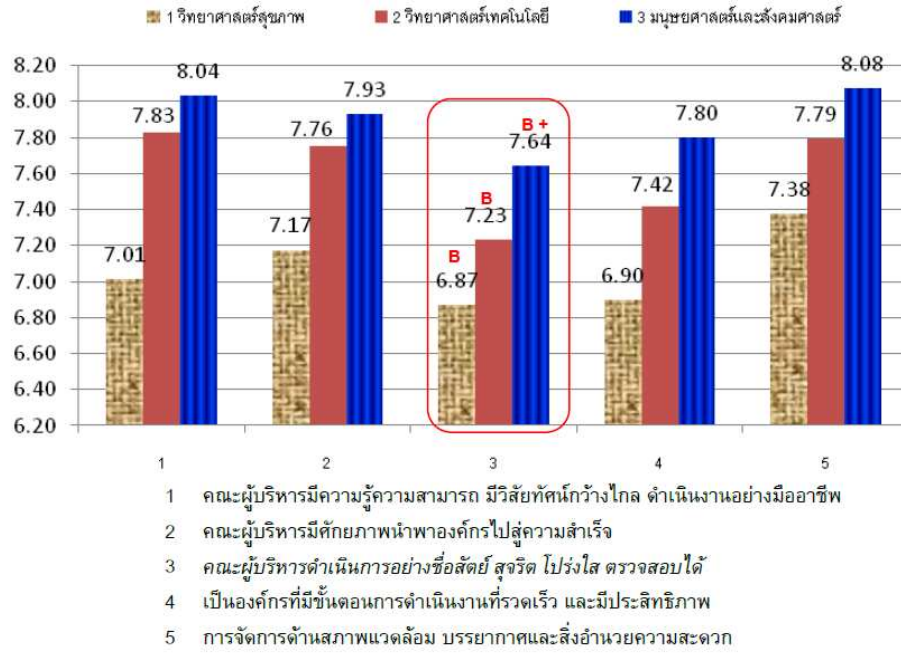
รูปที่ 3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

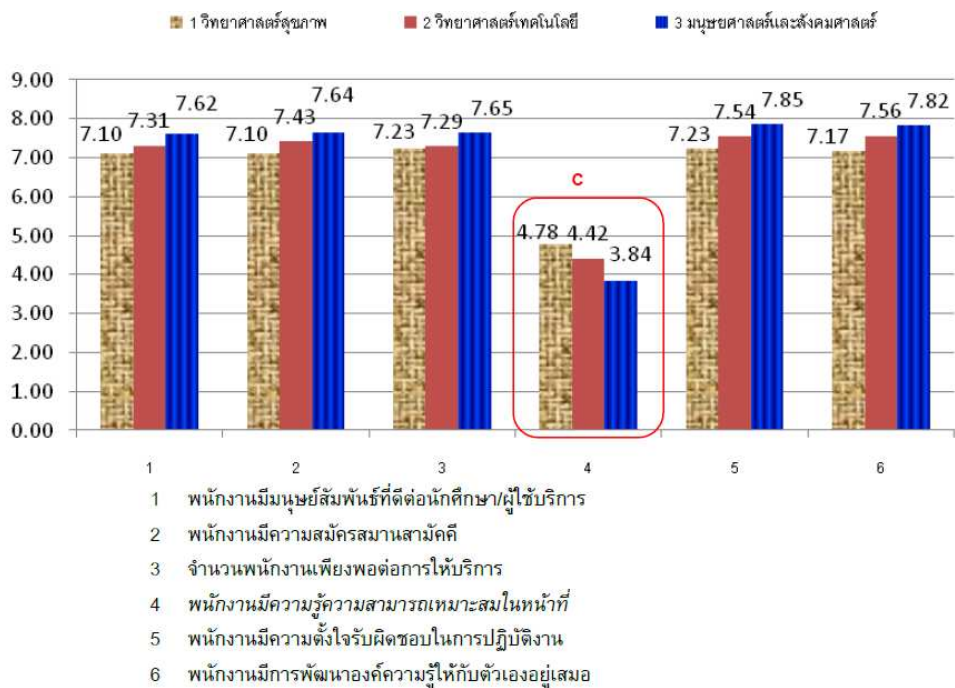
รูปที่ 4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน

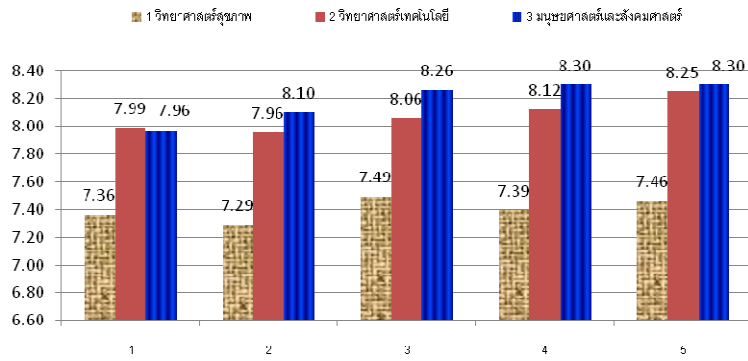
รูปที่ 5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการ ที่มีคุณภาพ

รูปที่ 6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านการบริหารจัดการที่ดี

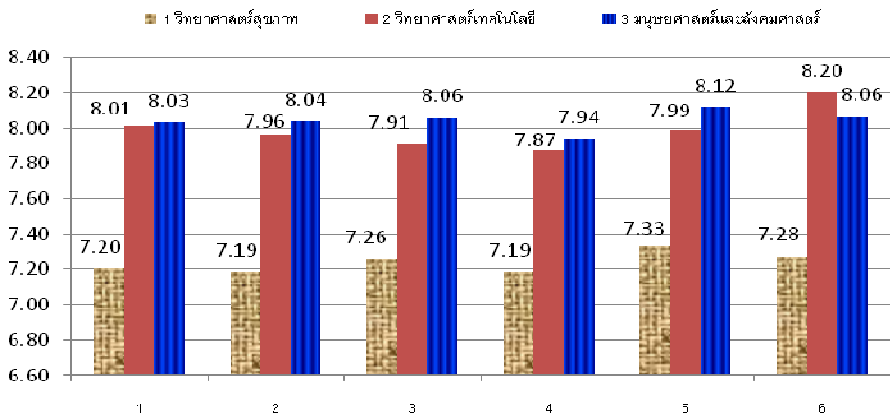

รูปที่ 7. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ

- 1 เป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาประเทศ
- 2 เป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้า
- 3 เป็นองค์กรที่สนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ
- 4 เป็นองค์กรที่สร้างสรรค์และทำประโยชน์ต่อสังคม
- 5 เป็นที่พึ่งทางปัญญาของประชาชนและสังคม

รูปที่ 8. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และความรับผิดชอบต่อสังคม

- 1 มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 2 มีการใช้ช่องทางการสื่อสารทางการตลาดที่หลากหลาย
- 3 ข้อมูลที่ได้จากสื่อมีประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ
- 4 รูปแบบของการนำเสนอมีความน่าสนใจ
- 5 ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชัดเจน เชื่อถือได้
- 6 ให้ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว และทันสมัย

รูปที่ 9. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาจะพบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุโขทัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่ำกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ในทุกๆ ด้าน ตามตารางที่ 3 และรูปที่ 2 จึง

ทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของทัศนคติระหว่าง 3 กลุ่มสาขา ด้วย ANOVA โดยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของ ANOVA แล้ว

ผลการวิเคราะห์ ANOVA ได้ค่า *p-value* ตามตารางที่ 4 พบว่าเกือบทุกด้านมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันระหว่าง 3 กลุ่มสาขา ยกเว้นด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสาขาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญนั้น ผู้วิจัยนำไปทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ต่อ พบว่าเกือบทุกด้าน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่แตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในภาพรวมจะพบว่า ทัศนคติ

ด้านแหล่งการเรียนรู้แหล่งวิจัยและวิชาการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 7.90 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของคณะวิทยาศาสตร์สอดคล้องมหาวิทยาลัยขอนแก่น (3) แม้ว่าจะจัดอยู่ในขั้นดีมาก (B+) แต่จะเห็นว่าค่าของคะแนนยังไม่สูงมากนักในเกณฑ์ของระดับ B+ ซึ่งเป็นโอกาสที่มหาวิทยาลัยจะจัดกลยุทธ์เพื่อเสริมให้ด้านดังกล่าวเด่นขึ้นอย่างชัดเจน

ส่วนด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติโดยรวมต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นพนักงานมีความรู้ความสามารถเหมาะสมในหน้าที่ ซึ่งนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มสาขามีความเห็นตรงกัน ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.84-4.78 จัดอยู่ในขั้นพอใช้ (C) ซึ่งสอดคล้องกับภาพลักษณ์ของคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น (3) ทั้งนี้เป็นโอกาสที่ทาง

ตารางที่ 4. การทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติฯ แต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มสาขาวิชา

ภาพลักษณ์	F	p-value	ทดสอบรายคู่
1 ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจของ KKU	8.4684	0.0003	กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กับกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่แตกต่างจากกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แสดงเป็นตัวอักษรได้ดังนี้ <i>สาขาสุขภาพ</i> <i>a</i> <i>สาขาเทคโนโลยี</i> <i>ab</i> <i>สาขามนุษยศาสตร์</i> <i>b</i>
2 ด้านสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน	8.9032	0.0002	กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กับกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่แตกต่างจากกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพแสดงเป็นตัวอักษรได้ดังนี้
3 ด้านแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิจัยและวิชาการ ที่มีคุณภาพ	7.7835	0.0005	
4 ด้านการบริหารจัดการที่ดี	9.3121	0.0001	<i>สาขาสุขภาพ</i> <i>a</i> <i>สาขาเทคโนโลยี</i> <i>b</i> <i>สาขามนุษยศาสตร์</i> <i>b</i>
5 ด้านบุคลากรหรือพนักงานฝ่ายปฏิบัติ	1.5101	0.2224	ค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง 3 กลุ่มสาขาวิชา
6 ด้านพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ และความรับผิดชอบต่อสังคม	9.9043	0.0001	เหมือนด้านที่ 2-4
7 ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เช่น หลักสูตร วิจัย และบริการวิชาการ เป็นต้น	13.2852	0.0000	

มหาวิทยาลัยและคณะต่างๆ จะต้องเร่งหากกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงในประเด็นดังกล่าว โดย อาจจะต้องจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และ เสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การให้บริการนักศึกษาให้เป็นที่ประจักษ์ เพื่อสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง

ส่วนด้านการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งมีค่า คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติโดยรวมต่ำเป็นอันดับ รองลงมา ด้วยค่าคะแนน 7.44 คะแนน ที่น่าสนใจ คือ นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มสาขา ประเมินให้ประเด็น คณะผู้บริหารดำเนินการอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ของด้านดังกล่าวต่ำกว่า ประเด็นอื่น โดยค่าคะแนนเฉลี่ยจัดอยู่ในเกณฑ์ขึ้น ดีถึงดีมาก (B ถึง B+) ซึ่งเป็นประเด็นที่กระทบต่อ good governance ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยคงต้องเร่งหากกลยุทธ์ เพื่อเสริมให้ ภาพลักษณ์ด้านดังกล่าวดีขึ้นอย่างชัดเจน

สำหรับข้อมูลของด้านอื่นๆ อีก 5 ด้าน มีความน่าสนใจในแต่ละประเด็นย่อยอีกมาก ดังใน ผลที่แสดงไว้ข้างต้น ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นข้อมูล เบื้องต้นให้กับทางมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษา ปริญญาตรีเท่านั้น ซึ่งน่าจะเป็นผู้รับบริการราย ใหญ่ของมหาวิทยาลัย หากมีการศึกษาเพิ่มเติมใน กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ อีก จะเป็นสารสนเทศให้กับผู้บริหาร ไว้ใช้ ประกอบการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อทำให้ มหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์ที่ดียิ่งขึ้น

ดังที่ทราบกันเป็นอย่างดีว่าการสำรวจ ทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์เหล่านี้ จะมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เพราะผู้บริหารจะ ที่มีการพัฒนาของหน่วยงานตามผลการประเมิน ตลอดเวลา ดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรมีการ ดำเนินการตรวจวัดเป็นระยะๆ เพื่อติดตาม พัฒนาการของมหาวิทยาลัย ในมุมมองของ ผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณภาควิชาสถิติ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ที่ให้การสนับสนุน รวมทั้งขอขอบคุณ นักศึกษาทุกท่านที่ช่วยตอบแบบสอบถาม และเก็บ รวบรวมแบบสอบถามในครั้งนี้

4. เอกสารอ้างอิง

- (1) Thamwipat K. Image survey of King Mongkut's University of Technology Thonburi. KMUTT Research and Development Journal. 2002; 25(2): 131-48. Thai.
- (2) Pattarakum C. The study of current image, expected image, promoting factors and obstacles in creating a positive image of the TOT Corporation Public Company Limited. Bangkok: University of the Thai Chamber of Commerce; 2008. Thai.
- (3) Chaisiwamongkol W. Image of the Faculty of Science, Khon Kaen University in view of the undergraduates. Khon Kaen; 2011. Thai.